

Özel Eğitim Nereye Gidiyor?!(2)

Görüşlerine baş vurduğumuz Ankara Körler okulu eski mezunları da taşınalı eğitim ve kaynaştırma eğitiminin sakıncalarına dikkat çektiler. Mezunlar kişisel bakımlarını yapmayı, dayanışmayı, hayata tutunmayı ve özgüven kazanmayı yatılı okullarda öğrendiklerini belirttiler. Taşınalı ya da kaynaştırma sistemlerinin uygulanış şekliyle son derece yanlış olduğunun altını çizerek şu görüşleri dile getirdiler:

Taşınalı sistemde öğrenciler kişisel bakımları bir yana öz güven kazanamazlar. Öz güven kazanamayan çocuk hayata bağlanamaz, tutunamaz. Bu çocuklar sanmıyoruz ama derslerinde ne kadar başarılı olurlarsa olsunlar, ne kadar teknolojik olanaklardan yararlanırlarsa yararlanırlar, eğer ayakta kalırlarını sağlayamayıp boyayamıyorsa, en azından görgü kurallarını öğrenmemişse diğer nitelikleri toplumda kendisine hiçbir katkısı olmayacaktır. Yatılı okullar öncelikle öz bakımın yanı sıra görgü kurallarını öğretir.

Konuya ilişkin, Kentim Şişli Gazetesi olarak emekli öğretmenlerin yanı sıra eski mezunların görüşlerini de sayfalarımıza taşıdık.

Adem Karabaş 6 kardeşi, dördü görme özürlü. Kendisiyle beraber yalnızca ablası eğitim olanaklarından yararlanabilmiş. 11 yaşına kadar normal okullara öylesine devam etmiş ve İstanbul da körler okuluna almış, sonrasında naklini bu günkü adıyla Ankara Mithat Enç Körler okuluna almış. Liseyi dışardan bitirmiş ve üniversite terk.

■ **F. Mehmet Moray: Bize aldığın eğitime ilişkin bilgi verir misiniz?**

● **Adem Karabaş:** Ders programı dışında hayata bağlanmayı, yatılı Körler Okulu'nda öğrendik. Örneğin, traşardan gelen görme engellilerin çoğu giyinmesini bile bilmiyorlardı. Yatılı okulda öğretmenlerimiz vasıtasıyla öğrendik. Arkadaşlığı, paylaşmayı, birlikte yaşamayı öğrendik. Bunun için de özellikle engellilerin kaynaştırılmış eğitimine katılıyorum. Yatılı okul hayatını yaşamasını istiyorum.

■ **F. Mehmet Moray: Kişisel bakımınızda anneniz ya da aileden biri size yardımcı olur muydu?**

● **Adem Karabaş:** Kırsal kesimdeki görme engelliler şehirdakilere oranla daha başarılıdır. Başarılı olmak zorundalar. Çünkü aile tarlada çalışır, hayvancılıkla uğraşır. Görme engelliye ayrılacak fazla vakitleri olamaz. Bizler çoraplarımız yıkamasını bilirken ilk defa diş fırçalamayı körler okulunda öğrendim. Yani 11 yaşına kadar diş fırçalamak gibi bir derdim yoktu. Köyde öğrendiklerimizi yatılı okullarda verilen destekle pekiştirdik ve hayata sıkı-sıkıya bağlanmayı öğrendik.

■ **F. Mehmet Moray: Günümüzde özel eğitim alanındaki taşınalı sisteme geçdi konuya ilişkin siz ne düşünüyorsunuz?**

● **Adem Karabaş:** Taşınalı eğitime bu şekilde katılıyorum. Belirli bir yaştan sonra taşınalı eğitim belki olabilir. Ama bu şekilde engelli çocuk içine kapanır toplumla iletişimi kuramaz. Bir engellinin, yatılı okuması, kendi kader arkadaşlarıyla birlikte hayatı paylaşıp öğrenmesi bence daha iyi. Bu nedenle taşınalı eğitimin yararına inanmıyorum.

Ceyhan Demir

✓ **Ceyhan Demir:** Tarih öğretmeni. Tarih öğretmeni yapıyor. Kaynaştırma eğitimine bu şekilde karşı çıkıyor. Çocukların Braille yazı bilmeden yetiştirildiklerini, bağımsız hareketlerinin olmadığını, alt yapıları sağlıklı olmadığından normal okullarda başarılı olamadıklarını iddia ediyor.

✓ **Ceyhan Demir:** "Bulunduğum okulda otistik engelli öğrenciler var. Ama otistik engelli çocuğa, lisede olmasına rağmen ilk okul öğrencisi muamelesi yapıyoruz. Oysa bu çocuk kendine yetmediğinde zaten topluma kazandırılmıyor. Mesela eskiden sanat dersi olurdu, enstrüman öğrenirlerdi, gittikleri okullarda da kendilerini en iyi şekilde ifade ederlerdi. Şimdiki çocukların maalesef hayata hazırlanma şansları yok. Bir de şu an engelli okulları çift engellilerin eğitim aldığı okullar haline geldi. Bu da engelli okullarının da, orada yetişen öğrencilerin de kalitesini ve akademik başarısını düşürür bir noktada" dedi.

■ **F. Mehmet Moray: Taşınalı eğitim hakkındaki düşüncelerinizi açıklar mısınız?**

✓ **Ceyhan Demir:** Taşınalı eğitimi doğru buluyorum. 7-8 yaşlarında ailesinden koparılan çocuk 15-16 yaşlarında aile ortamına uyum sağlayamıyordu. Çocuklar aile sıcaklığını duyumsamalıdır. Diğer yandan engelli okullarında bağımsızlıklarını kazanmalıdırlar. Eğitim yalnızca çocukla olmaz süreç aileleri de katmak gerekir. Ailelerin okullara yakın olması ve diyalog halinde bulunmasını önemli buluyorum.

■ **F. Mehmet Moray: Uzaktan eğitim konusundaki düşünceleriniz nelerdir?**

✓ **Ceyhan Demir:** Uzaktan eğitim, sadece özel eğitimde değil, Türkiye'de eğitimin genelinde tartışma konusu. Öğretmensiz okul yaratmaya çalışıyorlar. Zaten bunu doğru bulmuyorum. Çünkü, eğitim dediğimiz şeyle öğretim dediğimiz şeyi karıştırmamak lazım. Okullarda alınan kısma öğretimin örnek bakıyorlar ama öyle değil. Türkçeyi, Tarihi

uzaktan anlatabilirsin ama bunun ahlaki gelişimi, çocukların birbiriyle etkileşimi var. Bunu uzaktan nasıl yapacaksınız? Normal öğrencilerde bile küçük yaşlarda sokağa terk edilen çocuğun, suç potansiyeli artar. Ben, çocuğun belli yaşa gelene kadar alacağı uzaktan eğitime katılıyorum.

Leman Mutaf, Sosyal bilgiler öğretmeni. Daha çocuk yaşta kafasına koymuş öğretmen olmayı. Kendisine sorulduğunda ya doktor ya da öğretmen olacağını söylemiş. İlk sağlık bilgilerini de dayısından edinmiş. Şimdilerde kendisine emek veren öğretmenlerini saygı ve şükranla anıyor. Leman Mutaf, bizi evinde ağırlayarak röportajımızın sıcak ve samimi bir ortamda geçmesini sağladı. Leman hocamız ve değerli ailesine teşekkür ediyoruz.

FOTO: LEMAN HOCANIN EVİ

■ **F. Mehmet Moray: Eğitim aldığınız dönemde yaşadığınız dönemi karşılaştırmıyorsunuz?**

Leman Mutaf

✗ **Leman Mutaf:** Eğitim aldığım hocalarımı hep kendime düstür edindim. Bütün hocalarım (hala 1-2 tanesi hariç diğerleri huzur evinde) ilkokul hocam 75. Yıl Atatürk huzurevinde şu anda zavalı, yatalak vaziyette. Benim ilkokul öğretmenim ilk önce 4 işlemi yapar anlatırdı, şimdi gidip öbür masalara "sen anlatacaksın" derdi. Bana daha ilkokuldayken öğretmenlik yaptırıldı. Yani öğretmen nasıl olur, nasıl sabırla anlatır, ta o zamandan öğrenmiştin. Çocukluğunda bana sorulan "büyüyünce ne olmak istersin?" sorusuna ya doktor ya da öğretmen olacağım derdim. Doktor olmadım ama öğretmenlik nasip oldu. Bu işi severek yaptım. Bütün ilkokul öğretmenlerimi fakültedeki hocalarım kendime örnek aldım. Ben çok güçlü hocalarım elinde yetiştim. Hakikaten çok kuvvetliydi bizim öğretmenlerimiz. Hepsi de. Yani "su öğretmenimiz olmasaydı" dediğim öğretmenim olmadı benim. Hepsi kendime örnek aldım ve hiçbir zaman çocuklara 0, 1 ve 2

notunu kullanmadım. Çünkü o notlar, çocuğu okumaktan uzaklaştırır. Hiç onu yapmadım. Bir de tarih mesela, tarihi bize ezberletirdiler. Öğrencilerime tarihi ezberletmedim hiç. Olayları konularla öğrencilerime anlatırdım ve o konularla ben sevmeye çalışırdım. Çünkü fakültedeki hocalarım bana hep öyle davrandı. Allah rahmet eylesin, hemen hemen çoğu rahmetli oldu, çok saydığım hocalarımdı ve ben kendime hep onları örnek aldım.

Emekli olurken de "yeter artık, baktım be!" diyerek de emekli olmadım. Yönetimden şikayetçi olduğum için emekli oldum. Hiçbir zaman görevimden bıktığım için değil. Çünkü çocukları yerinde görmek, olayları yerinde göstermek amaçlıydı benim eğitimim. Aldığım eğitim oydu, bizi hocalarımız götürürlerdi her yere. Örnekleri, getirebilecekleri şeyleri getirir gösterirlerdi. Ben de aynı şeyleri yapmaya çalıştım çocuklara. Götürebildiklerimi götürdüm, götüremeyeceklerimi de mümkün olduğunca sınıfa getirerek gösterdim. Bundan pişmanlık duymadım hiçbir zaman. "Ya şunu da verseydim çocuklara, niye vermedim" dediğim şey sanırım kalmadı. Araştırarak ben derse girdim. Bir gün zil çalacak, derse gireceğiz, ben de çantamı aldım, çekmecemi kapatıyordum, dosyama alıp sınıfa gireceğim. Müdür Bey geldi, "müfettiş gelecek" dedi. "Buyursun" dedim. "Şimdi mi" dedi. "E buyursun" dedim. "Gerçekten mi?" dedi, "evet buyursun" dedim. Çünkü ben hazırlanmadan derse gitmezdim. Ne olursa olsun, bilgim olsa da, araştırıp bilgiyi kontrol etmeden sınıfa gitmezdim.

■ **F. Mehmet Moray: Eğitimde çok başlılık dikkat çekiyor. Özel eğitim noktasında bakıldığında, bir tarafta yatılı okullar, diğer tarafta kaynaştırma eğitimi, taşınalı eğitim. Bu ve bunlarla benzer eğitim anlayışlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?**

✗ **Leman Mutaf:** Çok yanlış buluyorum. Öğretmenlerin, özellikle görme engelli çocuğun, öncelikle çevresini kavrayabilmesi, bulunduğ yere nasıl gidecek? Bir kere düz bir alanı olması gerçik bizim çocuklarımızın. Görmeyen bir kimsenin bulunduğu çevrede düşmeden, tehlikeye maruz kalmadan inip çıkabilmesi, yürüyüp gidebilmeli, binalar buna göre olmalı. Bu bina, gerçekten körler düşünülerek 1935 yılında yapılmıştır. Dikkat eder-seniz o binaya öğrenciler güvenle gider gelirdi, gerçi şimdi tabanını bozmuşlar, parke taş

yapmışlar. Bir çok sinir ayak tabanındadır, Görme siniri, gözler görmüyorsa bile, ayaklarıyla onu çok güzel hissedirdi. Bizim çocuklar çok güzel gidip gelirdi oraya, hiç düşmeden. Çünkü taban, mozaik. Merdiven kalınca. Çocuğun düşmesini gerektirecek hiçbir neden yok. Okulun çevresi geniş bir alan.

BİLGİSAYAR HER ŞEY DEĞİLDİR

Çocuk burayı kavradıktan sonra gelelim derse. Bizim için önce, çocuğun parmaklarının duyarlı hale gelmesi lazım. Ben 15 yıl hem yazı hem de Türkçe derslerine de girdim. Orada çocuklara öğrettiğim şey, parmaklarını pantolonlarının kumaşına, ceketlerinin kumaşına, sürtmeleriydi. Çünkü duyarlılık kazanacak parmak. Her gelen çocuğa "kağıda bir dokun oğlum, şunu tutabilir misin" diyordum. Çocuk bir şey hissetmiyor. Hissetmesi için evvela, parmaklarını kumaşa sürtecek, kumaşa bu parmak gelişecek. Ondan sonra kalem tutmayı, tabletlere kağıt nasıl takılır, daktiloya kağıt nasıl takılır, onları öğrettik. Bunu çocuk kendi başına beceremez. Bunun için kaç ay, kaç yıl uğraştım. Aspirinle, taylor taşlarıyla, kabartma taşlarını dizerek, evvelallah çocuklara onu öğrettim. Her bir öğrenciyi tek tek öğretmemiz gerekirdi. Öğrenmeden olmazdı. Şimdi diyorlar ki "bilgisayar var bilgisayar her şey değildir. Çocuk dört işlemi bilmeden bilgisayar ne yapar, modern matematik ne yapar. Bu arada dört işlem öğretilmeden modern matematiğe geçildi. Çok yanlış. Avrupa onu reddetti, terk etti, biz kabulendik. Dedik ki "yanlış" 4 işlemi çocuk bilecek. Ben kardeşime de normal yazıyı, kibrit çöpüyle, fasulye taneleriyle öğrettim. Bizim çocuklara da, kasa üzerinde taş dizerek öğrettim. Aspirini götürdüm, aspirinin üzerinde harfleri 6 nokta kalacak şekilde kestim, her öğrencinin eline verirdim. Çocuk nesneyi önce orada kavradı. Dolayısıyla noktaları öğrendikten sonra tablete ve daktiloya geçirdim. Tablette tersinden yazılır, çevrilir, düz okunur. Toplu işne kadar bir nokta var orada. Bunu nasıl kavrayacak çocuk. O parmak hassaslaştırılmalı ki, kavrayabilsin. Hassas hale getirmek için, öğretmen tek tek, ince ince uğraşacak. Biz bunun özel eğitimini vermedikçe, bu çocuk normal okula gitse nasıl öğrenecek?

KAYNAŞTIRILMIŞ EĞİTİM NE ZAMAN?

Öğretmen bilmiyor ki bunu. Kim öğretecek ona? Aile de bilmiyor. Dolayısıyla, çocuğun yolda geçirdiği zaman aynı, oralarda geçirdiği zamana aynı. Sonrasında çocuk bunalıma girer, içine kapanır, hiçbir şey öğrenmeden, nasıl özel okullarda para kaygısıyla not veriliyorsa, normal okulda da acıma duygusuyla not verilir. Acıma duygusuyla verilen notların da çocuk için hiçbir değeri yoktur. Çocuk hayatını bomboş ehliyetiz bir diploma alarak yetiştir. Ne işe yarar? Hiçbir işe yaradığını sanmıyorum. Liseye gittiğim zaman, müdür bana dedi ki, "16 tane ders için 16 tane öğretmen mi atayacağım?" "Hayır atamayın, siz beni kabul edin, kaydımı yapın, ben sınav kazandıktan sonra siz alacağım diyemezsiniz!" bu lafı demek için körler Okulunda kişilik kazandım ve müdüre o gün orada o şekilde söyleyebildim. Taşınalı eğitim olmaz, kaynaştırılmış eğitim hiç olmaz! Ne zaman olur kaynaştırılmış eğitim? İlk ve ortaokulu körler ortaokulunda okuduktan sonra olmalı. Lise ve üniversiteyi öyle başarabilir çocuk.

Öte yandan Emekli öğretmen Leman Mutaf, yetişen öğretmenlerin formasyon eksikliğiyle birlikte yetiştiklerini, eğitim fakültelerindeki özel eğitim bölümlerinin ya kapatıldığını, ya da işlevsizleştirildiğini sözlerine ekledi. > **Röportaj: Fatih Mehmet Moray**

MUHTARLARIMIZ DEPREM BÖLGESİDE

Geçtiğimiz günlerde Elazığ ve Malatya'da can ve mal kaybına neden olan depremin yaralarını sarmak için kolları sıvayan Şişli Muhtarlar Derneği Başkanı Abdullah Bülent Özen ile bir grup gönüllü, deprem bölgesine iki kamyon erzak gönderdi. Gönderilen araç gereçler arasında; battaniye, ısıtıcı, çocuk giysisi, çocuk botları, hijyen malzemeleri vs yer aldı.

ŞİŞLİ KAYMAKAMLIĞI'NDAN MÜJDELİ DUYURU!!!

ŞİŞLİ'NİN KABUSU YAKALANDI

ŞİŞLİ'de, 3 aracı yakıp 25 aracın lastiklerini kesen, aynı sokakta geçtiğimiz günlerde de 9 aracın lastiğini kesen kişi yakalandı. Olay, Paşa Mahallesi'nde Ortanca sokakta meydana geldi. Edinilen bilgiye göre, bir kişi tarafından kundağlanan otomobille başlayan yangının önündeki bir otomobil ile arkasındaki hafif ticari araca sıçradığı tespit edildi. Yangında iki otomobil tamamen kullanılmaz hale gelirken, hafif ticari araçta kısmi hasar meydana geldi.

Şişli İlçe Kaymaklığı'nın konuyla ilgili basın duyurusu aşağıdadır:

"26.01.2020 günü saat 05.30 sularında Şişli İlçemiz Paşa Mahallesi Ortanca Sokak üzerinde meydana gelen 25 aracın lastiğinin kesilmesi 2 aracın tamamen bir aracın kısmen yakılması olayı ile ilgili olarak yapılan çalışmalar sonunda failin 1974 doğumlu ÖA olduğu tespit edilerek ikamet ettiği adreste yakalanmıştır. Konu ile ilgili tahkikat devam etmektedir."